

До прикладу, після модуля «Сильні паролі» учень отримує можливість створити віртуальну електронну скриньку куди будуть отримуватись листи. Наступним буде проходження теми про фішинг, по закінченню якої учень отримає фішингові листи на свою «кібер-пошту». Як наслідок учень зможе перевірити та використати отримані знання на практиці. Перевага такого підходу полягає не лише у закріпленні вивченого, а й можливості перевірити свої знання в інтерактивній формі не зашкодивши при цьому своїм особистим даним.

Формування навичок цифрової безпеки є важливим складником освітнього процесу. Вивчення основ кібербезпеки у школі сприяє розвитку інформаційної культури учнів, формує відповідальне ставлення до використання цифрових ресурсів та навчає аналізувати потенційні загрози. Саме через освітні заходи та практичне навчання можна запобігти потраплянню користувачів у кібер-пастки.

За умов методичного апробування у реальному освітньому процесі комп'ютерна гра може бути ефективним засобом реалізації принципів сучасної освіти. Передбачаємо, що її застосування сприятиме розвитку цифрової грамотності учнів, формуватиме навички безпечного користування інформаційними технологіями та підвищуватиме їх мотивацію до вивчення основ кібербезпеки.

Список використаних джерел

1. Олексюк В. П., Олексюк О. Р. Стан сформованості компетентностей з інформаційної безпеки майбутніх учителів інформатики. *Інформаційні технології і засоби навчання*. 2017. Т. 62, № 6. С. 277-291. DOI: <https://doi.org/10.33407/itlt.v62i6.1906> (дата звернення: 02.11.2025).
2. Духаніна Н., Лесик Г., Грабар О. Візуалізація навчальної інформації як засіб підвищення ефективності освітнього процесу. *Наука і техніка сьогодні*. 2023. № 11(25). URL: [https://doi.org/10.52058/2786-6025-2023-11\(25\)-418-430](https://doi.org/10.52058/2786-6025-2023-11(25)-418-430) (дата звернення: 02.11.2025).
3. Interland від Google. URL: https://beinternetawesome.withgoogle.com/uk_ua/interland. (дата звернення: 01.11.2025).
4. Literatus. URL: <https://media.am/literatus/#uk>. (дата звернення: 02.11.2025).
5. Гра про кібербезпеку від Spoofy. URL: <https://spoofy.ee/uk/game>. (дата звернення: 02.11.2025).

ІННОВАЦІЙНІ ШЛЯХИ ФОРМУВАННЯ УПРАВЛІНСЬКИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ

Зарембіцький Олександр Юрійович

здобувач третього рівня вищої освіти, спеціальність Професійна освіта
Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка
zarembitskiy@gmail.com

Сучасна система вищої педагогічної освіти перебуває у стані активних трансформацій, зумовлених потребами суспільства, цифровізацією освітнього простору та оновленням стандартів підготовки педагогічних кадрів. В умовах реформування освітньої галузі особливої актуальності набуває питання формування управлінської компетентності майбутніх педагогів – як складової їхньої професійної готовності до ефективного здійснення педагогічного, організаційного й аналітичного супроводу освітнього процесу.

Під управлінською компетентністю педагога розуміють інтегративну якість особистості, що охоплює сукупність знань, умінь, цінностей і досвіду, необхідних для ефективного управління педагогічною діяльністю, класним колективом,

навчальним середовищем і власним професійним розвитком. Управлінська компетентність відображає здатність педагога:

- аналізувати педагогічні ситуації та приймати обґрунтовані рішення;
- планувати й організовувати освітню діяльність;
- координувати взаємодію учасників освітнього процесу;
- застосовувати сучасні інформаційно-комунікаційні та аналітичні інструменти в управлінні освітнім процесом [1].

Інноваційні шляхи формування управлінських компетентностей базуються на інтеграції новітніх технологій, педагогічних методик і цифрових інструментів у навчальний процес [3]. Серед найбільш ефективних підходів виділяються такі:

Проектно-орієнтоване навчання. Реалізація навчальних проєктів, пов'язаних із моделюванням управлінських ситуацій у школі чи ЗВО, сприяє розвитку навичок планування, комунікації, розподілу обов'язків і контролю результатів. Такий підхід дозволяє формувати практичний управлінський досвід у безпечному навчальному середовищі [2].

Кейс-метод (аналіз ситуацій). Розгляд реальних або змодельованих управлінських кейсів (наприклад, конфлікт у педагогічному колективі, організація інноваційного уроку, управління командою під час освітнього проєкту) сприяє розвитку критичного мислення, уміння приймати рішення та брати відповідальність за наслідки.

Використання цифрових технологій та освітніх платформ. Цифрові середовища (Google Workspace for Education, Microsoft Teams, Moodle) забезпечують умови для комунікації, планування, моніторингу результатів навчання. Використання інструментів штучного інтелекту (ChatGPT, Copilot, Canva AI) дозволяє здобувачам моделювати управлінські процеси, автоматизувати планування навчальних заходів, аналізувати освітні дані.

Гейміфікація навчального процесу. Застосування ігрових механізмів (рівні, завдання, рейтинги, досягнення) у курсах педагогічного менеджменту сприяє розвитку лідерських якостей, підвищенню мотивації та залученості здобувачів освіти.

Інтерактивні методи групової роботи. Тренінги, симуляції, рольові ігри дають можливість майбутнім педагогам відчувати себе в ролі керівників, координаторів чи наставників, формуючи при цьому комунікативну та емоційно-інтелектуальну складову управлінської компетентності [5].

Цифровізація управлінського навчання. В умовах цифрової трансформації освіти особливого значення набуває застосування інформаційно-комунікаційних технологій. Використання систем управління навчанням (LMS), віртуальних симуляторів управлінських ситуацій, онлайн-курсів із педагогічного менеджменту та цифрової аналітики дозволяє індивідуалізувати навчання, забезпечити доступність контенту та підвищити ефективність самоосвіти [2].

Особливого значення набуває використання аналітичних інструментів – систем збору, візуалізації й інтерпретації даних (Google Data Studio, Power BI, Tableau, аналітичні модулі LMS), що дозволяють виявляти тенденції у навчальних досягненнях, ефективності педагогічних підходів і рівні залученості студентів.

Інтелектуальні технології, зокрема штучний інтелект та машинне навчання, розширюють можливості управління освітою. Вони сприяють персоналізації навчання, прогнозуванню академічної успішності, автоматизації оцінювання та управлінню ресурсами закладу освіти.

Управлінська діяльність, підтримана ІКТ, базується на принципах відкритості, інтерактивності, оперативності й доказовості. Вона дозволяє

керівникам навчальних закладів переходити від інтуїтивного до data-driven management – управління, що спирається на аналітику освітніх даних.

Таким чином, ефективне використання інформаційно-комунікаційних і аналітичних інструментів є невід’ємною складовою сучасного освітнього менеджменту, спрямованого на підвищення якості освітніх послуг, прозорість процесів і розвиток цифрової компетентності учасників освітнього середовища.

Для досягнення високого рівня управлінської компетентності необхідне створення сприятливого навчального середовища, яке базується на:

- практико-орієнтованості освітнього процесу;
- інтеграції дисциплін педагогічного циклу з менеджментом та ІКТ;
- залученні студентів до управлінських ініціатив (організація подій, волонтерські проєкти, студентське самоврядування);
- забезпеченні рефлексивної підтримки з боку викладачів-наставників [4].

Отже, формування управлінських компетентностей здобувачів вищої педагогічної освіти потребує впровадження інноваційних, цифрово орієнтованих та інтерактивних методів навчання. Поєднання традиційної педагогічної підготовки з технологічними інструментами, розвиток лідерських якостей і рефлексивної культури створює підґрунтя для підготовки конкурентоспроможного педагога нового покоління – менеджера освітніх процесів і агенту змін.

Список використаних джерел

1. Андрущенко В. П. Освітні інновації в контексті професійної підготовки педагогів. Київ : Педагогічна думка, 2021. 142 с.
2. Биков В. Ю., Спірін О. М. Інформаційно-комунікаційні технології в освіті та науці. Київ : ІТЗН, 2020. 225 с.
3. Гриньова М. В. Формування управлінської культури майбутнього педагога в умовах цифровізації освіти. *Педагогічні науки: теорія і практика*, 2022. № 3. С. 45–51.
4. Литвин А. В., Мельник О. І. Інноваційні технології професійної підготовки педагогічних кадрів. Тернопіль : ТНПУ, 2021. 145 с.
5. Новак С. В. Розвиток управлінських компетентностей у майбутніх педагогів засобами проєктного навчання. *Освіта і розвиток обдарованої особистості*, 2023. № 5. С. 23–30.

ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС ЗАКЛАДІВ ОСВІТИ

Іванів Назар Богданович

здобувач першого рівня вищої освіти, спеціальність Digital Аналітика
Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка
ivaniv_nb@fizmat.tnpu.edu.ua

Мартинюк Сергій Володимирович

кандидат фізико-математичних наук, доцент кафедри інформатики та методики її навчання
Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка
sergmart65@tnpu.edu.ua

У сучасному світі цифровізація стає невід’ємною частиною всіх сфер діяльності людини, зокрема й освіти. Підготовка майбутніх фахівців вимагає не лише засвоєння традиційних знань, а й формування здатності ефективно використовувати інноваційні технології у професійній діяльності. Тому